



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 500/2024
24.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Милорада Маријановића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу, Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 15/22 од 11.09.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 932/23 од 07.02.2024. године, у седници већа одржаној дана 24.04.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Милорада Маријановића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу, Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 15/22 од 11.09.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 932/23 од 07.02.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу, Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 15/22 од 11.09.2023. године окривљена АА, између осталих, оглашена је кривом због извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, за које јој је изречена условна осуда, тако што је утврђена казна затвора у трајању од 1 године и одређено да се иста неће извршити уколико окривљена у року проверавања од 3 године по правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело, а да ће јој се у случају опозива условне осуде у казну затвора урачунати време проведено на задржавању од 03.04.2019. године до 04.04.2019. године и осуђена је на новчану казну у износу од 100.000,00 динара коју је обавезана да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, с тим да ће, уколико је не плати у остављеном року, суд новчану казну заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом, према окривљеној АА, сходно члану 85. КЗ, изречена је мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности, односно забрана обављања свих дужности у правосудним органима Републике Србије у трајању од 5 година по правноснажности пресуде.

Наведеном пресудом на основу члана 91. и 92. КЗ, према окривљеној АА изречено је одузимање имовинске користи стечене кривичним делом у износу од 300 евра у динарској противвредности на дан уплате, која се има уплатити Дирекцији за управљање одузетом имовином у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Истом пресудом, обавезана је окривљена АА да на име судског паушала плати износ од 10.000,00 динара, а на име трошкова кривичног поступка износ од 2.000,00 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења у смислу члана 261. ств 2. тачка 9) ЗКП.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 932/23 од 07.02.2024. године, усвојена је жалба Вишег јавног тужиоца у Нишу, Посебно одељење за сузбијање корупције па је преиначена пресуда Вишег суда у Нишу, Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 15/22 од 11.09.2023. године, у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Апелациони суд, окривљену АА због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, за које је побијаном пресудом оглашена кривом, осудио на казну затвора у трајању од 1 године у коју казну јој се урачунава време проведено на задржавању од 03.04.2019. године до 04.04.2019. године и новчану казну као споредну у одређеном износу од 100.000,00 динара, коју је дужна да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, с тим да уколико новчану казну не плати у остављеном року, суд ће исту заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, док су жалбе Вишег јавног тужиоца у Нишу, Посебно одељење за сузбијање корупције у осталом делу и жалба браниоца окривљене АА, између осталих, одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу, у односу на ову окривљену, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранила окривљене АА, адвокат Милорад Маријановић, због повреде закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 54. став 3. КЗ, са предлогом да Врховни суд преиначи другостепену пресуду у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што ће окривљеној због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, изрећи условну осуду и утврдити јој казну затвора у трајању од 1 године, за коју ће одредити да се неће извршити уколико окривљени у року проверавања од 3 године по правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело, а у случају опозива условне осуде одредити да се окривљеној има урачунати време на задржавању почев од 03.03.2019. године до 04.04.2019. године и на новчану казну у износу од 100.000,00 динара коју је окривљена дужна да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, с тим да уколико окривљена не плати новчану у року од 3 месеца по правноснажности пресуде, да суд новчану казну замени казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне, одредити један дан казне затвора.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА је неоснован.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 54. став 3. КЗ, бранилац окривљене АА у захтеву за заштиту законитости наводи да је првостепени суд као отежавајућу околност на страни окривљене узео у обзир својство окривљене и заштићено добро, те да је запослена у Основном суду у Лесковцу и да је као радник суда (службено лице) у обавези да се стара о законитости свог рада, као и законитости рада странака са којима поступа, као и висину износа остварене имовинске користи, па је окривљеној изрекао условну осуду, а да је другостепени суд оценио, да је првостепени суд пренагласио значај олакшавајућих околности, а да је са друге стране у недовољној мери вредновао постојећу отежавајућу околност и то јачину повреде заштићеног добра – службене дужности, те да је стога изречена мера упозорења окривљеној неадекватна кривична санкција, па је преиначио првостепену пресуду и окривљеној изрекао казну ефективног затвора. Према наводима захтева за заштиту законитости на наведени начин повређена је одредба члана 54. став 3. КЗ, јер је као отежавајућу околност, цењена околност која је обележје кривичног дела – у конкретном случају ради о кривичном делу против службене дужности, коју је другостепени суд ценио и као отежавајућу околност.

Одредбом члана 359. став 1. КЗ, прописано је да службено лице које искоришћавањем свог службеног положаја или овлашћења, прекорачењем граница свог службеног овлашћења или невршењем своје службене дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу какву корист, другом нанесе какву штету или теже повреди права другог, казниће се затвором од 6 месеци до 5 година.

Одредбом члана 54. став 3. КЗ, прописано је да се околност која је обележје кривичног дела не може узети у обзир и као отежавајућа, односно олакшавајућа околност, изузев ако прелази меру која је потребна за постојање кривичног дела или одређеног облика кривичног дела или ако постоје две или више оваквих околности, а само једна је довољна за постојање тежег, односно лакшег облика кривичног дела.

Из образложења другостепене пресуде у односу на коју је поднет захтев за заштиту законитости (страна 9. став 6.) произилази да је првостепени суд... „у недовољној мери вредновао постојећу отежавајућу околност и то јачину повреде заштићеног добра – службене дужности, те је стога изречена мера упозорења окривљеној АА неадекватна кривична санкција у конкретном случају“.

По налажењу Врховног суда, окривљеној АА другостепени суд је, преиначавајући првостепену пресуду у погледу одлуке о кривичној санкцији, као отежавајућу околност ценио „јачину повреде заштићеног добра“, што значи да је ценио степен повреде службене дужности, а не само поступање окривљене као службеног лица које је обављало службену дужност, због чега је нашао да је тај степен повреде толики, да је изрицање мере упозорења неадекватно, већ да окривљеној треба изрећи казну затвора. Јачина повреде заштићеног добра, у конкретном случају службене дужности, у смислу одредбе члана 359. став 1. КЗ, не представља битан елемент овог кривичног дела, а виши степен повреде заштићеног добра, који превазилази меру потребну за постојање тог кривичног дела (за постојање овог кривичног дела довољна је било каква злоупотреба службеног положаја од стране службеног лица), у смислу

члана 54. став 3. КЗ може се ценити као отежавајућа околност на страни окривљене, па су по налажењу овога суда, супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљене АА неосновани.

Из напред наведених разлога донета је одлука као у изреци, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Милена Рашић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**